

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 stycznia 2014 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Rafał Jerka
Ławnicy:	Halina Ankiewicz Edyta Chrzczanowicz-Kostyra
Protokolant:	st. sekr. sądowy Danuta Zakrzewska

po rozpoznaniu w dniu 10 stycznia 2014 r. w Olsztynie

na rozprawie sprawy z powództwa E. L.

przeciwko Spółdzielni (...) w O.

o odszkodowanie uzupełniające za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

IV P 694/13

UZASADNIENIE

Powód E. L. w pozwie skierowanym przeciwko Spółdzielni (...) „w O. wniósł o zasądzenie odszkodowania w wysokości 30 800 zł w związku z niezgodnym z prawem rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia z jego winy. W uzasadnieniu pozwu wskazał, iż prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie IV P 22/11 zasądzono na jego rzecz od pozwanego kwotę 33 600 zł z tytułu odszkodowania z tytułu niezgodne z prawem wykluczenia go ze spółdzielni. W tejże sprawie Sąd orzekający wskazał, iż pozwany pracodawca nie wykazał bezprawności działań powoda bądź jego winy lub rażącego niedbalstwa, które to okoliczności mogłyby uzasadniać wykluczenie go z grona członków spółdzielni. Jednakże ze względu na głęboki i długoletni konflikt istniejący pomiędzy powodem a obecnym zarządem w oparciu o art. 8 kp nie orzekł o uchyleniu uchwały o wykluczeniu powoda z grona spółdzielców i przywróceniu do pracy a jedynie zasądził odszkodowanie. Wskazany wyrok w ocenie strony powodowej wskazuje, iż działanie pracodawcy należy zakwalifikować w kategoriach czynu niedozwolonego (art. 415 kc) i wobec tego pracodawca odpowiada wobec powoda za całą (pełną) szkodę wywołaną swoim działaniem (wyrok Trybunału Konstytucyjnego dnia 27 listopada 2007 r., SK 18/05). Szkada dochodzona w niniejszym procesie wynika z tego, iż w czasie trwania stosunku pracy powód przebywając na zwolnieniu lekarskim w okresie od 28 lipca 2011 r. do 25 sierpnia 2011 r. otrzymywał zasiłek chorobowy w wysokości

6500 zł netto, zaś po jego ustaniu (ustaniu tytułu ubezpieczenia) tj w okresie od 25 sierpnia 2011 r. do 23 stycznia 2012 r. jego wysokość wynosiła 2100 zł netto ze względu na ograniczenie wskazane w art. 11 ust. 1 ustawy dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia). Różnica między wysokością zasiłku chorobowego, który by otrzymywał gdyby nie rozwiązano z nim stosunku pracy a faktycznie otrzymywanym po ustaniu stosunku pracy stanowi szkodę dochodzoną w niniejszym procesie.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o jego oddalenie w całości. W uzasadnieniu wskazał, iż powód nie wykazał odpowiedzialności deliktowej pozwanego.

Sąd ustalił i zważył co następuje:

W prawomocnym wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie IV P 22/11 (oddalono apelację od tego wyroku orzeczeniem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku w sprawie III Apa 9/12), który stanowi zarazem prejudykat do dochodzenia odszkodowania w niniejszym postępowaniu i którego ustalenia faktyczne wiążą niniejszy Sąd w przedmiotowym postępowaniu (art. 365§1 kpc oraz art. 366 kpc) wiążąco stwierdzono, iż:

- wykluczenie powoda ze spółdzielni było niezgodne z art. 193§1 i §3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze, bowiem przyczyny wskazane w uchwale wykluczającej okazały się nieprawdziwe, jak też wykluczenie to nastąpiło po upływie jednego miesiąca od uzyskania przez spółdzielnię wiadomości o okolicznościach wskazywanych przez spółdzielnię.

- Sąd w oparciu o art. 8 kp w zw z art. 477¹ k.p.c w miejsce żądania przywrócenia do pracy zasądził odszkodowanie kwalifikując to żądanie jako nie dająca się pogodzić z zasadami współzycia społecznego. Przywrócenie powoda do pracy i przydzielenie mu pracy odpowiadającej jego kwalifikacjom, możliwościom gospodarczym i organizacyjnym spółdzielni jest praktycznie nie do zrealizowania i byłaby zarzewiem dalszych konfliktów, sporów i procesów. Nadto szereg działań gospodarczych podejmowanych w imieniu spółdzielni przez powoda jako jej prezesa spółdzielni nie tylko związanych z contact center (m.in. ta okoliczność była podstawą podjęcia uchwały o wykluczeniu) było nietrafionych, spowodowało poważne straty a nawet zagroziło bytowi spółdzielni. Okoliczności te dodatkowo przemawiają za oddaleniem roszczenia o przywrócenie do pracy.

W świetle tak wiążących ustaleń roszczenie powoda jawi się jako nieuzasadnione, a to z następujących względów:

Po pierwsze: Jak wyraźnie wskazał Sąd Najwyższy w tezie 2 orzeczenia z dnia 22 czerwca 2010 r. **IPK 38/10** OSNP 2011/23-24/290 „ Odszkodowanie uzyskane przez pracownika na podstawie art. 58 k.p. podlega zaliczeniu na poczet roszczenia odszkodowawczego dochodzonego w oparciu o przepisy Kodeksu cywilnego w związku z naruszającym prawo rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika „

W niniejszej sprawie powód dochodzi „uzupełniającego odszkodowania „ związanego z tym, iż w następstwie bezprawnego rozwiązania spółdzielczej umowy o pracę otrzymywał niższych zasiłek chorobowy niż otrzymywałby gdyby pozostawał dalej w spółdzielczym stosunku pracy. Tak wyliczona i określona szkoda została wyliczona na kwotę 30 800 zł. Jednakże w świetle powołanego judykatur tak wyliczone odszkodowanie winno podlegać kompensacji już z wypłaconym powodowi odszkodowaniem w wysokości 33 800 zł. Abstrahując zatem na tym etapie od oceny samej zasadności odszkodowania „uzupełniającego „ brak jest podstaw do stwierdzenia **zaistnienia szkody** (co stanowi element odpowiedzialności pozwanego). Powód w niniejszym postępowaniu nie dochodzi odszkodowania w wysokości wynagrodzenia jakie by otrzymywał gdyby nie rozwiązano umowy o pracę (bo roszczenie o przywrócenie do pracy zostało oddalone na podstawie art. 8 kp z przyczyn za które częściowo ponosi odpowiedzialność a nadto po rozwiązaniu stosunku pracy i tak by nie świadczył pracy skoro chorował) a różnicy między wysokością zasiłku chorobowego, który by mu przysługiwał gdyby nie rozwiązano stosunku pracy a faktycznie otrzymywanym po jego rozwiązaniu (wyliczona szkoda dotyczy okresu od 25 sierpnia 2011 r. do 23 stycznia 2012 r.) Gdyby zatem uwzględnić roszczenie powoda otrzymałby odszkodowanie przewyższające szkodę którą poniósł w związku

z rozwiązaniem stosunku pracy (po rozwiązaniu stosunku pracy otrzymywał zasiłek chorobowy za okres objęty roszczeniem odszkodowawczym w wysokości po 2100 zł netto oraz otrzymał odszkodowanie w wysokości 33 800 zł, które jest zaliczane na poczet „szkody uzupełniającej „ której domaga się pracownik , zaś powód wykazuje iż szkodę jako poniósł w związku z bezprawnym rozwiązaniem stosunku pracy zamyka się kwotą 30 800 zł)

Po drugie w orzecznictwie powszechnie akceptowany jest pogląd, iż podstawą prawną "uzupełniającej" odpowiedzialności pracodawcy są, przepisy Kodeksu cywilnego o **odpowiedzialności deliktowej** (art. 415 k.c. w związku z art. 300 k.p.), którą to odpowiedzialność uzasadnia działanie pracodawcy polegające **na zamierzonym (umyślnym) naruszeniu przepisów o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia**, przy wykazaniu przez pracownika pozostałych przesłanek tej odpowiedzialności, tj. szkody i związku przyczynowego między czynem a szkodą. Jednocześnie odrzuca się w sposób zdecydowany pogląd o odpowiedzialności kontraktowej który opiera się na założeniu, że istnieje odrębny obowiązek pracodawcy wynikający ze stosunku pracy w postaci nierozwiązywania umów o pracę sprzecznie z prawem (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2009 r. I PK 135/08 OSNP 2010/15-16/188 uzasadnienie orzeczenia z dnia 22 czerwca 2010 r. I PK 38/10 OSNP 2011/23-24/290 wyrok SN z dnia 4 listopada 2010 r. II PK 112/10 LEX nr 707870 wyrok SN z dnia 23 maja 2012 r I PK 193/11 LEX nr 1170994). Innymi słowy odpowiedzialności „ uzupełniającej „ pracodawcy nie uzasadnia sam fakt podjęcia przez pracodawcę błędnej decyzji (co się może okazać dopiero post factum na skutek orzeczenia sądowego) o rozwiązaniu z pracownikiem umowy o pracę bez wypowiedzenia ale odpowiedzialność tę uruchamia jedynie szczególnie kwalifikowane działanie pracodawcy w tym względzie ocenione jako czyn niedozwolony (art. 415 kc) a sprowadzające się do postawienia pracodawcy zarzutu **polegające na zamierzonym (umyślnym) naruszeniu przepisów o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia** . (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2009 r., I PK 135/08, OSNP 2010, nr 15-16, poz. 188, z dnia 18 sierpnia 2010 r., II PK 28/10, wyrok SN z dnia 23 maja 2012 r I PK 193/11 LEX nr 1170994) Jak podkreślił Sąd Najwyższy przyjęcie takiego ograniczenia postaci winy pracodawcy mieści się w określonych w art. 300 k.p. zasadach stosowania w sprawach nieunormowanych przepisami prawa pracy do stosunku pracy przepisów Kodeksu cywilnego.

W niniejszej sprawie w świetle przyjętych przez Sąd Okręgowy i Sąd Apelacyjny ustaleń faktycznych trudno przyjąć aby można było pracodawcy zarzucić kwalifikowane działanie jakim jest **„umyślne naruszeniu przepisów o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia”**. W toku tamtych postępowań ustalono, iż szereg działań powoda jako prezesa spółdzielni była nietrafionych gospodarczo, spowodowało poważne straty co zagroziło bytowi spółdzielni. Dodatkowo postawa powoda, który nie godził się z wizją prowadzenia spraw przez nowe władze było zarzewiem konfliktów i sporów w samej spółdzielni. W takich okolicznościach nowe władze spółdzielni miały obiektywne podstawy do podjęcia działań zmierzających do rozstania się z powodem a ich działań nie sposób ocenić jako umyślnego (całkowicie pozbawione podstaw merytorycznych) działania ukierunkowanego tylko i wyłącznie na naruszenie przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę. To że w efekcie działania pracodawcy zostały ocenione jako naruszające przepisy o rozwiązaniu stosunku pracy nie podważa powyższej oceny.

Po trzecie należy mieć na uwadze, iż tzw. wyrokiem interpretacyjnym Trybunału Konstytucyjnego (wyrok TK dnia 27 listopada 2007 r., SK 18/05) został objęty jedynie art. 58 kp a tymczasem zasadzone odszkodowanie, którego „uzupełnienia „ domaga się powód zostało mu przyznane w oparciu o art. 477(1) kpc w zw. z art. 8 kp i art. 193§4 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze. Odszkodowanie zasądzonej w tej wysokości jest „ ustawowo ograniczone „ i nie było przedmiotem rozstrzygnięcia przez Trybunał Konstytucyjny. W konsekwencji uznać należy iż brak jest podstaw (normy prawnej), która uprawniałaby powoda do żądania odszkodowania uzupełniającego tj. odszkodowania przewyższającego już zasądzone przez Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie IV P 22/11

SSR Rafał Jerka